

Motion till riksdagen 2024/25:272

av **Gudrun Brunegård (KD)**

Kriminalvårdens metoder och behandlingar för att minska återfall i brott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och införa evidensbaserade modeller i Kriminalvården för framgångsrik rehabilitering och minskad återfallsfrekvens och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa tolvstegsprogrammet som generell behandlingsmetod i Kriminalvården för intagna med narkotika- eller alkoholberoende och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra och breddimplementera klosterverksamhet i samtliga svenska fängelser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En de största utmaningarna i dagens Sverige är den grova kriminaliteten. Det tar sig i stort sett dagligen uttryck i mord, sprängningar, hot och misshandel, för att inte tala om omfattande narkotikaförsäljning och bedrägerier, utan tecken på medlidande för vare sig människoliv eller oskyldiga som drabbas på andra sätt. För att vända utvecklingen krävs både repressiva åtgärder men också ett starkt brottsförebyggande arbete och insatser för att förebygga återfall i brott.

En stor del av brotten utförs av personer med alkohol- och/eller narkotikaberoende. Ungefär 70 procent av de intagna i fängelserna har en problematisk droganvändning eller ett beroende. Den grova organiserade brottsligheten är dessutom starkt kopplad till narkotikahandeln som göder gängens toppskikt med snabba pengar.

Tolvstegsbehandling är ett väl dokumenterat behandlingsprogram för personer med drog- eller alkoholmissbruk som framgångsrikt har använts i Kriminalvården. Det borde införas som en generell behandlingsmetod för intagna med drog- eller alkoholberoende och borde vara obligatoriskt för alla intagna med sådan problematik.

Kristdemokraterna och regeringens satsningar på rättsväsendet har lett till att fler kriminella förts bort från gatan, till fängelsestraff som på senare år blivit längre. En oönskad bieffekt är överbeläggningen på landets fängelser. En kraftig utbyggnad av Kriminalvården har påbörjats. Men här och nu medför överbeläggningen större oro och fler incidenter, när fler intagna delar cell och dagrum kan behöva tas i anspråk för att få plats med alla. Det har fått konsekvenser för Kriminalvårdens verksamhet.

En uppskattad verksamhet som klostret på Kumlaanstalten har lagts ned för att i någon mån minska den akuta platsbristen. Å andra sidan medför det att den lugna miljön, där många tagit avgörande steg bort från kriminaliteten, har försvunnit.

I länder som Colombia finns tusentals exempel på grova brottslingar som brutit med sitt kriminella förflutna och kunnat återslussas ut i samhället, genom social gemenskap i halvvägshus och hjälp till yrkesutbildning, efter en radikal kristen omvändelse.

I en kvalitativ studie utförd av en student vid Högskolan i Gävle har betydelsen av frälsning för upphörande med brott studerats. I studien genomförs intervjuer med såväl frälsta som icke-frälsta och före detta fångar i Colombia. Utifrån intervjuerna gjordes en tematisk analys baserat på bakomliggande orsaker till brottslighet. Av resultaten framgår att alla deltagande intervjupersoner var överens om att frälsningen blev en vändpunkt i deras liv. I kombination med ekonomiskt och socialt stöd i olika former beskrevs det som anledningen till att de inte återfallit i brottslighet. (Paulsson, Caroline (2019), *Frälsningens makt: En kvalitativ studie om frälsningens inverkan på upphörande med brottslighet i Colombia, Högskolan i Gävle.*)

Även i Sverige finns liknande exempel. Med tanke på den svåra situation vi nu ser i samhället, med grov kriminalitet och allvarliga våldsbrott, borde samhället vara öppet för att söka och pröva goda exempel på evidensprövade åtgärder i andra länder, som kan göra verklig skillnad även i Sverige.

Guðrun Brunegård (KD)